

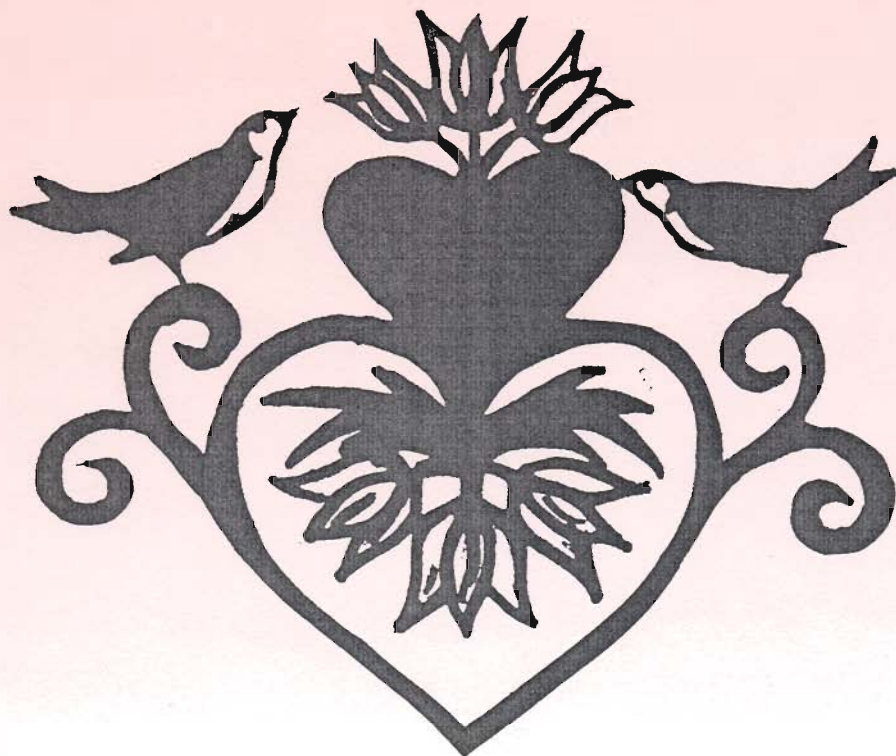
JAVNI ZAVOD
OŠ Vojnik

marec 1995

D222 / 1999

✓ ZARKI LJUBEZNI

Mentorica:
✓
prof. Simona SOJC

Avtorici:
Klavdija VINDER
Maja STEPIŠNIK
Razred: osmi razred

V S E B I N A

POVZETEK *stran 2*

UVOD *stran 3*

I. DEL NALOGE *stran 6*

- *Kaj je ljubezen*
- *Zaljubljenost*
- *Mit o romantični ljubezni*
- *Temeljni elementi, ki so skupni vsem oblikam ljubezni*
- *Objekti ljubezni*
- *Ljubezen med starši in otrokom*
- *Valentinovo*
- *Kaj o ljubezni povedo nekateri znani ljudje*

II. DEL NALOGE *stran 23*

- *Rezultati opravljene ankete*
- *Interpretacija odgovorov*

ZAKLJUČEK *stran 30*

VIRI IN LITERATURA *stran 31*

PRILOGE *stran 32*

POVZETEK :

V roke nama je prišla knjiga Zvoneta Modreja, Čudeži ljubezni. Na ovitku knjige piše, da je bil eden izmed izzivov avtorja, da napiše to delo, vprašanje ZAKAJ LJUBEZEN NE ZAVLADA MED LJUDMI.

Sva osmošolki in kot vsi zaljubljeni ter prepričani, da tako mora biti.

V šoli se pri različnih predmetih srečujemo z ljubeznijo in tudi letošnji šolski projekt ima naslov LJUBEZEN.

Kaj se skriva pod klobukom ljubezni ? Kateri so žarki ljubezni ?

Z anketnim vprašalnikom sva ugotovili, da je v ospredju učencev naše starosti, žarek ljubezni do staršev, ne zaostajajo pa tudi drugi žarki, ki bodo z leti postali še bolj topli in močni.

Zanimivo je bilo prebiranje literature o pomenu nekaterih simbolov ljubezni. Kasneje sva videli, da bi lahko učence vprašali, kaj pomenijo nekateri simboli. To nama ostane za drugič ali pa bodo to naredili najini nasledniki.

Z delom sva želeli predvsem opozoriti, da pojem LJUBEZEN vsebuje več "žarkov" . Res je sicer v ospredju ljubezen med ljudmi, pomembna pa je tudi ljubezen do narave, do dobre knjige, pa do naše naravne in kulturne dediščine in še kakšen žarek bi se našel.

Želeli sva, da iz najine naloge veje, da je človek, ki daje in prejema ljubezen polnejši in srečnejši. Želeli sva izpostaviti pravilo, ki vsa ga našli v knjigi Zlata pravila in se glasi :

" Ko boste do življenja naravnani z ljubeznijo, se bo tudi življenje do vas naravnalo z ljubeznijo."

UVOD :

" Vsakdo ima v srcu svoje male vrtove ; eden med njimi je tudi za ljubezen. In če ga pridno in prav negujemo in vzdržujemo, bo iz kalčkov ljubezni pognala in se razvila lepa in trdna ljubezen, ki se bo razrasla še na druge vrtove in jih krasila. Taka razraščujoča se ljubezenska kal lahko vznikne iz ljubezni med dvema, iz ljubezni do staršev , otrok ali prijateljev , iz občutenja enosti, iz ljubezni do boga. In ko človeka vsa prežame, se ta razraščena ljubezen kaže v vsestranski naklonjenosti, v zaupanju do življenja, do sočloveka, v večnem razumevanju in sprejemanju vsega ."

(Zvone Modrej, Čudeži ljubezni, str. 116)

Kaj pravzaprav je ljubezen, zakaj jo potrebujemo, kako vpliva na naše življenje, kaj pomenijo nekateri predmeti, ki " so dani iz ljubezni " ...

so bila vprašanja, ki so naju vodila k prebiranju literature in kasneje k izdelavi raziskovalne naloge.

Zanimala naju je ljubezen v najširšem smislu, zato sva izdelali na začetku najinega dela anketni vprašalnik, s katerim sva želeli ugotoviti povezavo med starostjo in prevladujočimi objekti ljubezni. Predvidevali sva, **da se s starostjo objekti ljubezni**, ki jih človek ima za najpomembnejše, **spreminjajo**, so torej odvisni od ljubezni (v naši starosti je zelo pomembna ljubezen do staršev).

Druga hipoteza, ki sva si jo postavili, pa je bila ta, da verjetno ljudje, ki dajejo darila ljubljenim osebam, za večino le-teh, **ne poznajo njihovega simboličnega pomena**.

Hipotezi sva preverjali z anketnim vprašalnikom. V anketi je sodelovalo 160 učencev od četrtega do osmega razreda naše šole, ki smo jih izbrali povsem naključno . Učenci so anonimno odgovarjali na devet vprašanj. Odgovore sva procentualno ovrednotili in jih primerjali z nekaterimi razmišljanji iz uporabljene literature, ki sva jih predstavili v prvem delu naloge.

Pri prebiranju strokovne literature sva naleteli na precej težav, saj so bila nekatera dela oz. teksti zaradi premalo znanja s področja psihologije, za naju nerazumljiva.

Tako sva se lahko skozi literaturo prebijali le s pomočjo razgovorov z mentorico, ki nama je s stalnim spodbujanjem vseskozi stala ob strani. Zaradi težkega razumevanja psiholoških pojmov sva se odločili, da bova v delu predstavili le razmišljanja avtorjev, ki so vezana na vprašanja iz izvedenega anketnega vprašalnika.

Nalogo sva popestrili še z nekaterimi zanimivimi ljubezenskimi zgodbami, reki in ozadji praznika vseh zaljubljenih, Valentinovim.

I. DEL NALOG E

K A J J E L J U B E Z E N

" Kdor ničesar ne ve, ničesar ne ljubi. Kdor ničesar ne zna, ničesar ne razume. Kdor ničesar ne razume, je ničvreden. Kdor pa razume, tudi ljubi, opaža, vidi ... Več ko vemo o neki stvari, bolj jo ljubimo ... Kdor si domišlja, da vse sadje zori takrat kot jagode, ne ve ničesar o grozdju. "

Paracelsus

Ljubezen je prevelika in pregloboka, da bi jo lahko resnično razumeli ali izmerili ali jo opisali z besedami.

Ena izmed posledic skrivnosti ljubezni je tudi ta, da ni doslej nihče zadovoljivo opisal in razložil ljubezen. Ljubezen je želja, da bi razširili svoj jaz z namenom, da bi gojili svojo duhovno rast ali duhovno rast nekoga drugega.

Enotna definicija ljubezni združuje tako ljubezen do samega sebe kot ljubezen do drugega. Ljubiti ljudi, pomeni ljubiti sebe. Kadar nekoga ljubimo postane ta ljubezen vidna ali resnična le, če se trudimo, če za tega človeka naredimo en korak več ali hodimo en kilometer več. Ljubezni ni brez truda. Nasprotno, ljubezen je polna truda.

Vsakdo si želi biti ljubeč, pa vendar mnogi v resnici niso ljubeči. Če ne ljubimo sebe, smo nesposobni ljubiti druge, tako kot ne moremo učiti nekoga nečesa, česar sami ne znamo.

V orfični kozmogoniji sta bili na začetku NOČ in PRAZNINA . Noč je rodila jajce, iz katerega je prišla LJUBEZEN, medtem ko sta iz polovice lupine nastala ZEMLJA in NEBO . Ljubezen se igra z ljudmi, preganja jih, slepi jih.

Ljubezen je povezana s simboliko združevanja in združitve nasprotij. Ljubezen hoče premagati, povezati različne sile, jih združiti v eno celoto.

Ljubezen je umetnost, kot je tudi živeti umetnost, **ki zahteva znanja in truda**. Če se hočemo naučiti ljubiti, se moramo tega lotiti tako, kot če bi se hoteli naučiti kakšne druge umetnosti, npr. slikanja, igranja na klavir ipd. Poleg obvladovanja teorije in prakse pa je pomembno za obvladovanje umetnosti še to, da ji posvetimo vso skrb - da nam je najpomembnejša na svetu.

Ravno v tem, kar sva povedali nazadnje, je odgovor na vprašanje ZAKAJ TOLIKO NEUSPEŠNIH V LJUBEZNI, zakaj ločitve, spori in vse kar je s tem povezano, saj se danes za razliko od mnogih tradicionalnih družb, kjer je zakon sporazum družin ali ženitnega posrednika in je sklenjen iz socialnih razlogov (ljubezen naj bi se razvila potem, ko je zakon že sklenjen), ljudje poročijo iz. t.i. ROMANTIČNE LJUBEZNI.

Verjetno je vzrok v tem, da nam je kljub temu, da po ljubezni hrepenimo in si jo želimo, jo pričakujemo, vse kar je značilno za potrošniško družbo (uspeh!) bolj pomembno kot ljubezen. Pomembni so ugled, denar, moč , privlačen videz itd. Veliko smo pripravljeni storiti, da bi dosegli te cilje in skoraj nič ne storimo, da bi se naučili umetnosti ljubezni. Ljubezen pojmuje kot nekaj, kar koristi duši in jo je možno doseči, ko imamo prej omenjene cilje že dosežene.

Take vzore vidimo v raznih privlačnih filmih z ljubezenskimi zgodbami, srečamo jih v literaturi, v življenjepisih znanih ljudi in nenazadnje v naši neposredni okolici. Ali še niste slišali, da se od ljubezni ne da živeti ?

Z A L J U B L J E N O S T

Zaljubljenost ni isto kot ljubezen, vendar se pojma enačita, saj zaljubljenost občutimo kot ljubezen. V resnici je zaljubljenost zelo blizu ljubezni. Ko se nekdo zaljubi, lahko tisto kar občuti opiše kot " Ljubim te ."

Pojavita se dve težavi.

Prva je ta, da je zaljubljenost izrazito vezana na spolnost. Ne zaljubimo se v svoje prijatelje istega spola, če nismo homoseksualni, pa čeprav jih imamo radi. Zaljubimo se le takrat, ko nas nekdo, zavestno ali podzavestno, spolno privlači.

Druga težava pa je ta, da je zaljubljenost kratkočasna. Ne glede na to v koga se zaljubimo, zaljubljenost slej kot prej mine, če razmerje traja dovolj dolgo. Cvet ljubezni vedno oveni.

Ko se zlijemo z ljubljeno osebo v eno, je to kot takrat, ko smo bili v otroštvu spojeni z materjo. Hkrati s tem občutkom spojitve ponovno doživljamo tudi občutek vsemogočnosti (mati se vedno odzove na klic otroka), ki smo ga morali opustiti, ko smo odrasčali (otrokova želja postopoma ni več ukaz materi). Združeni s svojim ljubljnim lahko premagamo vse ovire. Verjamemo, da bo moč naše ljubezni povzročila, da se bodo vsa nasprotja razblinila.

V tem pogledu pomeni zaljubljenost vračanje na nižjo stopnjo razvoja. Vendar tako, kot se domišljajska vsemogočnost konča dveletnemu otoku, se konča tudi domišljajska enovitost para, ki se je zaljubil. Eden ali drugi začneta postavljati nazaj svoje meje jaza (svoje želje, interese, stališča ...), ki se lahko zelo razlikujejo od partnerjevih. Na tej točki se začne ta romantična ljubezen trgati ali pa se partnerja začneta zares ljubiti, ljubiti drug drugega takega kot sta.

Prava ljubezen torej nima korenin v občutku ljubezni.

Zaljubljenost ni odraz hotenja. Ni zavestna izbira. Naj bomo še tako željni zaljubljenosti, se nam ta lahko izmakne.

Prava ljubezen človeka bogati in mu daje človeško širino, zaljubljenost pa ne, saj smo rekli, da samo začasno prekine meje jaza.

Dr. M. Scott Peck v svojem delu *Ljubezen in duhovna rast* ugotavlja, da sta zaljubljenost in spolnost združena, da je zaljubljenost " ustaljeni način človekovega odzivanja na medsebojno delovanje njegovega spolnega nagona in spolnih dražljajev iz okolja ". (Dr. M. Scott Peck, *Ljubezen in duhovna rast*, str. 68) Ljubljenje pa samo po sebi ni dejanje ljubezni, saj ne moremo reči, da prostitutka daje ljubezen svojim strankam..

Vendar pa se obenem, če želimo širiti meje svojega jaza, moramo povsem približati ljubljenu človeku, čigar osebnostno rast želimo doseči. To privlačenje, posvečanje drugi osebi psihiatri imenujejo **CATHEXIS** (katheksa). Za razumevanje tega pojma nam Dr. M. Scott Peck navaja zgodbo o človeku, čigar konjiček je vrtnarjenje. Ta konjiček ga vsega prevzame in zadovoljuje. On ljubi svoj vrt, pomeni mu vse. Ta človek je kathektiral svoj vrt. Zanj je vrt privlačen, vanj vlaga sebe, cel se mu posveča. V tej svoji ljubezni se je veliko naučil o vrtnarjenju. Že prej sva povedali, da se je tudi ljubezni potrebno naučiti, tako kot vsake druge umetnosti.

Ljubezen širi meje jaza, ne samo z eno osebo, konjičkom itd., lahko se prenese na vse ljudi, cel svet.

Ljubezen ne pomeni odvisnosti dveh partnerjev drug od drugega. Odvisnost je protiljubezen. Biti odvisen pomeni biti nesposoben ustrezno delovati, če nimaš v bližini nekoga, ki bi zate dejavno skrbel. Odvisnost je odsev duševne bolezni ali motnje. Ljudje, odvisni v ljubezni, so tako zaposleni z iskanjem ljubezni, da jim zmanjka energije za ljubezen. Tem ljudem vedno nekaj manjka, slabo prenašajo samoto. Ni jim pomembno, kakšna je osebnost partnerja, pomembno je, da ga imajo, da se lahko na nekoga naslonijo.

Eno izmed zlatih pravil v življenju je tudi to, da bomo ljubljene takrat, ko bomo vredni ljubezni. Ne moremo pa biti vredni ljubezni, če je naš osnovni cilj v življenju, da bi bili samo ljubljene.

Pasivna odvisnost ima izvor v pomanjkanju ljubezni. Ti ljudje imajo občutek notranje praznine, ki je posledica neuspeha njihovih staršev, da bi jim potešili potrebe po ljubezni, pozornosti in skrbi v času njihovega otroštva.

Otroci, ki so jih imeli radi in so dosledno skrbeli zanje, stopijo v odraslost z občutkom, da so cenjeni in vredni ljubezni. Otroci, ki so zrastle v okolju brez ljubezni, ne odrastejo s tem občutkom notranje varnosti. So notranje negotovi, imajo občutek, da je življenje nepredvidljivo in da ničesar ne daje, da celo niso vredni ljubezni. Zato ni čudno, da prav hlastajo po ljubezni, skrbi in pozornosti, kjerkoli jo lahko najdejo. Ko pa jo najdejo, takega človeka povsem okupirajo in s tem uničijo odnos, ki si ga tako želijo. Za svojo nesrečo krivijo druge, počutijo se zanemarjene od drugih, ki pa v resnici nikoli ne zmorejo zadovoljiti vseh njihovih potreb. Kadar takšni ljudje nimajo za hlastanje na razpolago drugih ljudi, se navežejo na drogo, alkohol ipd.

Prerok Kahlil Gigran nam o zakonu govori takole :
 " Toda v vajini skupnosti naj bo prostor
 in naj med vama plešejo nebeški vetrovi.

Ljubita se, vendar naj vaju ta ljubezen ne veže :
 naj bo raje podobna valovanju morja ob obalah vajinih duš.
 Drug drugemu polnita kupi, vendar ne pijta iz ene.
 Dajajta si kruh, vendar ga ne režita od istega hlebca,
 pojta in plešita skupaj in se veselita, vendar naj bo vsak od vaju sam,
 tako kot so same strune lutnje, pa čeprav zveni z njih ista glasba.

Dajte svoje srce, vendar ne drugemu v trajno last.
 Kajti vajini srci sta lahko le v roki Življenja.
 In stojta skupaj, vendar ne preblizu:
 kajti stebri v templju stoje vsaksebi,
 pa tudi hrast in cipresa ne raste tako, da bi drug drugemu delala senco. "

M I T O R O M A N T I Č N I

L J U B E Z N I

Naloga mita o romantični ljubezni je pričarati nam iluzijo, da traja večno, kot to srečamo v pravljicah, ki se končajo s tem, da se princ in princesa zaljubita, poročita in srečno živita do konca svojih dni.

Mit o romantični ljubezni nam govori o tem, da za vsakega mladeniča raste na tem svetu mladenka, ki je namenjena prav njemu in obratno. Samo en moški je namenjen eni ženski in ena sama ženska je namenjena točno določenemu moškemu . Vse to je zapisano v zvezdah. Ko srečamo človeka, ki smo mu namenjeni, to spoznamo po zaljubljenosti. To je človek, s katerim se ujemamo " kot dva pretrgana kosa enega zlatega srca " , on nam lahko zadovolji vse naše potrebe. Torej bo najino življenje popolnoma skladno.

Če pa se zgodi, da drug drugemu ne zadovoljiva vseh najinih potreb, se med nama začnejo trenja, nisva več zaljubljena. Naredila sva napako, napačno sva prebrala, kar je zapisano v zvezdah. Kar sva mislila, da je ljubezen, ni bila prava, resnična ljubezen. Potem imama dve možnosti : ali živiva naprej nesrečno ali pa se razideva.

Zvone Modrej piše, da se je romantična ljubezen prvič razcvetela pred štirimi milijoni let, ko so najstarejši človekovi predniki prebivali v afriških savanah. Ko se je človek dvignil na dve nogi, je razkril svoje telo. Razvili so se novi načini ljubljenja, spolni akt se je iz reproduktivnega dejanja (nadaljevanje vrste) razvil v romantično doživetje." V možganih so začele nastajati nevrokemične snovi, ki so preplavile krvni obtok in moški in ženska, ki sta se gledala globoko v oči, sta se začela drug drugemu nasmihati; zunanost in osebna privlačnost sta postali zelo pomembni. "

(Zvone Modrej, Čudež ljubezni, str. 102)

Znanost je ugotovila, da so telesa zaljubljenih res prepljavljena s posebnimi kemičnimi snovmi, ki so podobne snovem pri stresu in povzročajo, da se zaljubljenici počutijo, kakor da bi jih nosilo.

Ljubezen je torej neke vrste omama. Ker pa se telo, tako kot na druge amfetamine navadi, je potrebno vedno več teh snovi, da bi se ustvaril enkratni občutek ljubezni. Pojemanje teh snovi torej nakazuje konec ljubezenske zveze.

" Stalna navzočnost partnerja pa naj bi sprožila v možganih povečano tvorbo endorfinov, ki pomirjajo in kot naravni blažilci bolečin dajejo ljubimcem občutek varnosti, miru in sprostitve ... "

(Zvone Modrej, Čudeži ljubezni, str.103)

Ljubezen je torej neke vrste omama. Ker pa se telo, tako kot na druge amfetamine navadi, je potrebno vedno več teh snovi, da bi se ustvaril enkratni občutek ljubezni. Pojemanje teh snovi torej nakazuje konec ljubezenske zveze.

" Stalna navzočnost partnerja pa naj bi sprožila v možganih povečano tvorbo endorfinov, ki pomirjajo in kot naravni blažilci bolečin dajejo ljubimcem občutek varnosti, miru in sprostitve ... "

(Zvone Modrej, Čudeži ljubezni, str.103)

TEMELJNI ELEMENTI, KI SO SKUPNI VSEM OBLIKAM LJUBEZNI

Človekova najmočnejša potreba je, da bi premagal osamljenost.

" Ni bogat tisti, ki veliko ima, temveč tisti, ki veliko daje. "
(Zvone Modrej, Čudeži ljubezni, str. 35)

Temeljni elementi, ki so skupni vsem oblikam ljubezni:

SKRB

Npr. skrb matere za otroka, ga hrani, neguje itd.

" Ljubezen je dejavno zavzemanje za življenje in rast tistega, kar ljubimo. "
(Erich Fromm, Umevanje ljubezni, str.38)

" Človek ljubi tisto za kar se trudi in se trudi za tisto, kar ljubi. "
(Erich Fromm, Umevanje ljubezni, str. 39)

ODGOVORNOST

Mislimo na odgovornost kot na prostovoljno dejanje, ne kot na dolžnost.

SPOŠTOVANJE

Pomeni videti človeka takšnega kot je - enkratna, individualna osebnost .

" Spoštovanje pomeni zavzemanje za to, da bi drugi rastle in se razvijale tak, kakršne so. "
(Erich Fromm, Umevanje ljubezni, str. 39)

VEDNOST

Skrb in odgovornost bi bili slepi, če ju ne bi vodila vednost in nemogoče je nekoga spoštovati, če o njem vemo nič ali skoraj nič.

POZORNOST

Ljubezen je pogum, saj spodbuja rast - lastno ali rast nekoga drugega. To spodbujanje je povezano z naporom, ki se največkrat kaže kot pozornost. Ko nekoga ljubimo, mu posvečamo vso svojo pozornost in skrb. Najpomembnejši način izkazovanja pozornosti je poslušanje. Resnično poslušati pomeni človeku nameniti vso pozornost, pretehtati vsako njegovo besedo in razumeti vsak njegov stavek. Predvsem zahteva poslušanje popolno zbranost.

Resnično poslušanje in popolna zbranost sta vedno odsev ljubezni. Ker je pravo poslušanje odsev ljubezni je zelo pomembno v zakonu. Pogosto se pari poslušanja drug drugega nauče šele v raznih obravnavah, ki so jih deležni, ko njihov zakon že tone. Prav sposobnost dobrega poslušanja je osnovni pripomoček dobrega psihiatra.

Pri otrokih je pomembna oblika pozornosti igranje, branje otroku, pomoč pri domačih nalogah itd. Pomembne so tudi razne družinske dejavnosti kot. npr. kino, pikniki, izleti...

PREDAJANJE

Predajanje sočloveku je osnova vsakega ljubečega odnosa. Pomeni približati se drugemu človeku.

DISCIPLINA

Če nekoga ljubim, se bom vedel tako, da bo moje vedenje prispevalo k njegovi rasti. Nikoli ne bom storil za drugega tisto, česar ne bi storil zase.

O B J E K T I L J U B E Z N I

Obstajajo razlike med vrstami ljubezni, glede na objekt, ki ga ljubimo. Temelj ljubezni je **premagati ločenost** (osamljenost).

BRATOVSKA LJUBEZEN

Bratovska ljubezen je temeljna oblika ljubezni.

" ... mislim na občutek odgovornosti, skrbi, spoštovanja, poznavanja vsakega drugega človeškega bitja, željo, da bi prispeval k njegovemu življenju."
(Erich Fromm, Umevanje ljubezni, str.57)

Izhajamo iz stališča, da smo v svojem jedru vsi ljudje enaki, da smo torej bratje. Pomoč torej ne pomeni, da imamo opravka z močnejšim oz. šibkejšim, saj vsi potrebujemo pomoč - danes jaz, jutri ti.

MATERINSKA LJUBEZEN

Ta ljubezen vključuje skrb in odgovornost za otroka. Bistvo materinske ljubezni je v tem, da mati skrbi za otrokovo rast in podpira njegovo ločevanje od nje (otrok se osamosvaja).

" Šele na tej stopnji postane materinska ljubezen tako težavna naloga, da zahteva nesebičnost, zmožnost, da vse da in ne želi ničesar razen sreče ljubljenega otroka. Prav na tej stopnji mnoge matere ne izpolnijo, kar jim nalaga materinska ljubezen."

(Erich Fromm, Umevanje ljubezni, str.61)

EROTIČNA LJUBEZEN

Erotična ljubezen je " hrepenenje po popolni spojitvi, po združitvi z drugim posameznikom ". (Erich Fromm, Umevanje ljubezni, str.62)

" Spolna želja je po mnenju večine ljudi zvezana s pojmom ljubezni, zato zlahka zmotno sklepajo, da se ljubijo, kadar želijo drug drugega fizično."

(Erich Fromm, Umevanje ljubezni, str. 63)

LJUBEZEN DO SEBE

Ne samo drugi, tudi sami smo objekt (predmet) svojih občutkov in odnosov. Vsi, ki so zmožni ljubiti druge, imajo tudi do sebe odnos ljubezni.

Ljubezen do sebe je neločljivo povezana z ljubeznijo do drugih ljudi.

" Potrjevanje lastnega življenja, sreče, rasti, svobode korenini v človekovi zmožnosti, da ljubi, to je v skrbi, spoštovanju, odgovornosti in vednosti."

(Erich Fromm, Umevanje ljubezni, str.69)

Sebičnež je človek, ki ne zmore ljubiti drugih, na vse gleda s stališča tega, kaj lahko pridobi. V bistvu pa je sebičnež nesposoben ljubiti sebe, svojo ljubezen drugim odteguje in jo obrne proti samemu sebi.

Velik in pravičen je tisti človek, ki ljubi sebe in enako ljubi vse druge.

LJUBEZEN DO BOGA

Tudi ljubezen do Boga izhaja iz potrebe premagati ločenost, osamljenost.

Bog je simbol patriarhalne (je pravičen in strog, kaznuje in nagrajuje) in matriarhalne (brezpogojna ljubezen) ljubezni.

" V zgodovini človeškega rodu vidimo ... razvoj od začetkov ljubezni do boga, še nemočne navezanosti na mater boginjo, prek ubogljive navezanosti na očetovskega boga, do zrele stopnje, ko bog preneha biti zunanja moč, ko je človek v sebi utelesil načelo ljubezni in pravičnosti, ko je eno z bogom in nenazadnje do točke, ko govori samo v poetičnem, simboličnem pomenu."

(Erich Fromm, Umevanje ljubezni , str. 87)

L J U B E Z E N M E D S T A R Š I

I N O T R O K O M

Doživljanje materine ljubezni je pasivno - nič ni potrebno storiti otroku, da je ljubljen - materina ljubezen je brezpogojna. " Vse, kar moram storiti, je to, da sem njen otrok." (Erich Fromm, Umevanje ljubezni, str.50)

Materine ljubezni si ni potrebno pridobiti, zaslužiti. "Ta brezpogojna ljubezen pa ima tudi negativno stran. Ne le, da si je ni treba zaslužiti, tudi pridobiti si je ne morem, ne ustvariti, nadzirati. Če je, je kot blagoslov, če je ni, se zdi, da je iz življenja izginila vsa lepota in ničesar ne morem stiriti, da bi jo ustvaril. (Erich Fromm, Umevanje ljubezni, str. 50)

Večji kot je otrok, bolj postaja zanj pomemben oče. Oče je tisti, ki otroka uči, ki mu kaže pot v svet, ki ga vodi v problemih, s katerimi se srečuje v dani družbi. Očetova ljubezen je pogojna. Njegovo načelo je : "Ljubim te, zato ker izpolnjuješ moja pričakovanja, ker opravljaš svojo dolžnost, ker si tak, kot sem sam." (Erich Fromm, Umevanje ljubezni, str. 53)

Torej, če ne delaš tistega, kar oče pričakuje od tebe, lahko to ljubezen izgubiš. Vendar pa z ubogljivostjo lahko to ljubezen pridobiš nazaj, za razliko od materine brezpogojne ljubezni. Očetovo ljubezen vodijo načela in pričakovanja. Biti mora potrpežljiva in strpna, ne grozeča in avtoritarna.

" V otroku, ki dorašča, naj krepí občutek, da je sam odgovoren in mu mora naposled dovoliti, da postane sam svoja avtoriteta in se osvobodi očetove." (Erich Fromm, Umevanje ljubezni, str. 54)

Zrel človek je skupek obeh ljubezni - materine brezpogojne in očetove pogojne.

Med osmim in desetim letom starosti se otrok že začne zavedati, da ustvarja ljubezen s pomočjo svoje dejavnosti (npr. če je priden). Prvič se pojavi želja, da bi otrok svoji ljubljeni osebi nekaj dal, npr. materi podaril risbo. Bolj kot človek raste bolj prijetno mu je dajati kot prejemati - **LJUBITI POSTANE POMEMBNEJŠE KOT BITI LJUBLJEN.**

"Infantilna ljubezen se ravna po načelu : Ljubim, ker sem ljubljen. Zrela ljubezen se ravna po načelu : Ljubljen sem, ker ljubim. Nezrela ljubezen pravi: Ljubim te, ker te potrebujem. Zrela ljubezen pravi: Potrebujem te, ker te ljubim."

(Erich Fromm, Umevanje ljubezni, str. 51)

VALENTINOV O

Valentinovo je praznik zaljubljenecv, prijateljev in vseh, ki se imajo radi.

Praznik se pri nas vedno bolj uveljavlja.

Valentinovo se je iz Evrope razširilo v Ameriko, kjer se je skomercializiralo in vrnilo nazaj v Evropo. Sveti Valentin je zgodnji znanilec pomladi, včasih so mu rekli tudi prvi spomladin. Na ta dan imajo v večini slovenskih pokrajin ptiči ženitovanja. Znanih je precej pesmi, ki govorijo o ptičjih svatbah. Da se ptiči ženijo meni večinski del Evrope oz. države, kjer ni prehud mraz. V tem duhu so praznovali že v srednjem veku. Angleški pesnik Geoffrey Chaucer je napisal pesem Ptičji parlament (1380), ki pripoveduje o pesniku, ki v sanjah vidi prečudovit svet, v katerem je NARAVA kraljica. Ptiči vseh vrst zganjajo hrup, saj si vsak išče sopotnika.

Pri nas bolj velja, da se ptički ženijo na gregorjevo (12. marca). Ko je veljal še stari julianski koledar, je namreč Gregor godoval prav na prvi spomladanski dan, ko je navadno res že toplo.

V Angliji je Valentin že stoletja zaščitnik zaljubljenecv . Na ta dan so si ljudje že pred več kot petsto leti izmenjavali pisma in razglednice, darila in vse skupaj se je imenovalo kar **valentini**. Šega se je, kot sva že omenili razširila po vsej Evropi.

Zveza med Valentinom in srčnimi zadevami ima v različnih državah različne korenine in vzroke. Z različnimi vzroki so povezane tudi različice praznovanja praznika.

Naše praznovanje je najbolj podobno praznovanju v Angliji. V Angliji so si na valentinovo izmenjavali majhne razglednice s čipkastimi robovi, ki so morale biti skoraj obvezno narejene osebno. Na njih so bili razni ptiči, srca, ljubezenske zgodbe in verzi. Drobne pozornosti so kasneje zamenjala prav draga darila.

Za valentinovo pa je bilo značilno tudi vedeževanje dekletom,,ki so hotela izvedeti, kakšen bo njihov ženin. V Ameriki je ptič, ki so ga prvega videle tisti dan, napovedoval kakšne vrste človek bo bodoči mož. Kos je npr. napovedoval duhovnika, ščinkovec bogataša, vrabec kmeta, taščica srečnega človeka itd. Nikakor pa ni bilo dobro srečati žolno, saj ti je to napovedovalo, da se ne boš nikoli poročila.

Praznik je najbolj popularen v Ameriki. Že pred 14. februarjem se cela Amerika obloži s srci in izdelki iz sladkorja, ki imajo obliko srca.

Na tržišču je mogoče najti najrazličnejše razglednice in voščilnice z lepimi dekoracijami. Zelo razširjeni so motivi ljubezenskih parčkov. Dokaj razširjen je tudi običaj podarjanja cvetja. Šopki morajo biti urejeni tako, da je najpomembnejši cvet vedno na sredini. Najpomembnejši in najbolj priljubljen cvet je vrtnica, ki je tudi sicer simbol ljubezeni. Valentinovo je edini dan v letu, ki v Ameriki dovoljuje ženski zaprositi za možjevo roko. Med mladimi je praznik zelo priljubljen tudi pri nas.

Po vzoru zahodnega sveta, so tudi pri nas ta dan izložbe polne s srčki in valentini se pošiljajo ne samo med zaljubljeni ampak tudi med prijatelji, sodelavci, sošolci. Učenci imamo praznik zelo radi in na naši šoli se za valentinovo komaj zvrstimo ob mikrofону šolskega radia, ko pošiljamo " valentinčke ".

K A J O L J U B E Z N I P O V E D O
N E K A T E R I Z N A N I L J U D J E

Prve ljubezni so kakor zobje : izpadejo brez bolečin in prepuste prostor novim.

DUMAS ml.

Prva ljubezen ne ubija, umreš od zadnje.

HAMERLING

Čar prve ljubezni je ta, da ne ve, da bo nekega dne povsem preminila.

B. DISRAELI

Prva ljubezen je nevarna samo, če je hkrati poslednja.

Branislav NUŠIĆ

Vsak ljubljeni predmet je središče nekega raja.

NOVALIS

Kaj je večna skrivnost ? - Ljubezen.

NOVALIS

Ljubezen je sreča, ki jo dajemo drug drugemu.

SAND

Ljubezen ne vlada, zato pa vzgaja in to je več.

LEIXNER

Ljubezen je redka cvetlica, ki ne poganja na velikih cestah.

A. THEURIET

Ljubezen je kot vročica, pojavi se in izgine, ne da bi imela volja pri tem najmanjši delež.

STENDHAL

Ljubezen se rodi, živi in umre v očeh.

SHAKESPEARE

Ljubezen je edina strast, ki ne trpi niti preteklosti, niti prihodnosti.

BALZAC

Nikoli ne ljubiš dovolj, če ne ljubiš preveč.

Du PESCHIER

Trajna ljubezen je tista, ki vedno drži sile dveh bitij v ravnotežju.

BALZAC

Ljubezen je od vseh strasti najmočnejša, saj napada istočasno srce, glavo in razum.

VOLTAIRE

Ljubezen! Ta beseda mi zveni tako čudovito, da menim : vse kar izvira iz ljubezni, mora biti prav tako čudovito.

DANTE

Biti ljubljen pomeni več, kot biti bogat, ker pomeni biti srečen.

TILLER

Primerjati je v ljubezni isto, kot prenehati ljubiti.

J. DYSSORD

Prijateljstvo in ljubezen sta dve rastlini na istem korenu. Samo da ima ljubezen nekaj cvetov več.

Fridrich G. KLOPSTOCK

Naj vam bo v čast, da bolj ljubite kot pa ste ljubljeni.

NIETZSCHE

Ljubezen ni nikdar tako močna, kakor takrat, kadar čuti, da odhaja tja, kjer bo trpela.

EULGENT

Ljubezen je blago, ki ga stke narava in izveze fantazija.

VOLTAIRE

Antiteza ljubezni ni vedno sovraštvo ; lahko je tudi druga ljubezen.

Tadeusz KOTARBINSKI

Samo tiste ljubimo resnično, ki jih ljubimo celo v njihovi slabosti in njihovi bedi. Varovati, odpustiti, tolažiti, to je vsa umetnost ljubezni.

Anatole FRANCE

... kajti ljubezen je na kratko, želja, da bi bil drugi srečen.

Dr. Eustas CHESER

Za zaljubljenca imajo drugi ljudje toliko pomena, kot osebe na stenski preprogi.

BALZAC

Ljubezen - to je nekdo, brez katerega ni moči živeti.

REMARQUE

Ljubiti in uvideti napake tistih, ki jih ljubimo, sovražiti in uvideti vrline tistih, ki jih sovražimo, sta dve zelo redki stvari pod soncem.

KONFUCIJ

Ljubezen je samo krik upora proti praznoti življenja.

BATAILLE

*Učite se, učite se, učite se in povprečni boste ;
ljubite, ljubite in veliki boste.*

TOMMASEO

*Zakonska ljubezen ustvarja človeštvo ; prijateljska ga dopolnjuje ;
razuzdana ga kvari in ponižuje.*

BACON

II. DEL NALOGE

REZULTATI OPRAVLJENE ANKETE

Anketo sva izdelali na osnovi vprašanj, ki so se nama postavila preden sva začeli s prebiranjem literature. Izvedli sva jo v enem oddelku četrtega razreda, v oddelku petega razreda, v dveh oddelkih sedmega razreda in v štirih oddelkih osmega razreda. Vsi oddelki so na naši šoli. Oddelki so bili izbrani povsem naključno, anketni vprašalnik so izpolnili vsi učenci oddelka. Vprašalnik je bil anonimen, zato upava, da so odgovori iskreni.

Čas izpolnjevanja ankete ni bil omejen.

Anketo je sestavljalo osem odprtih vprašanj in eno vprašanje izbirnega tipa z dopolnjevanjem.

Pri vseh vprašanjih sva pregledali odgovore, zapisali njihovo pogostost in najbolj pogoste tudi procentualno ovrednotili. Seštevki procentov dajo več kot 100%, saj je lahko učenec istočasno navedel več možnih odgovorov.

Anketo je izpolnilo 160 učencev.

POGLEJMO SI ODGOVORE PO POSAMEZNIH VPRAŠANJIH

1. Kaj ti pomeni pojem ljubezen ?

a) čustveno navezanost do partnerja nasprotnega spola

127 pritrdilnih odgovorov ali 79,37 %

moški 60 ali 47,24 %

ženske 67 ali 52,75 %

b) čustveno navezanost do družine

52 pritrdilnih odgovorov ali 32,50 %

moški 28 ali 53,84 %

ženske 24 ali 46,15 %

c) čustveno navezanost do narave

30 pritrdilnih odgovorov ali 18,75 %

moški 15 ali 50 %

ženske 15 ali 50 %

d) čustveno navezanost do znanja

9 pritrdilnih odgovorov ali 5,63 %

moški 6 ali 66,66 %

ženske 3 ali 33,33 %

e) in f)

15 odgovorov ali 9,37 %
 moški 8 ali 53,33 %
 ženske 7 ali 46,66 %

Učenci so dodali naslednje odgovore :

- prijateljstvo (5 učencev);
- iskrenost (5 učencev);
- ljubezen do lepih oblek (12 učencev);
- spolnost (11 učencev);
- podarjeno srce (11 učencev).

2. Kako se po tvojem mnenju izraža ljubezen ?

1. S poljubom.
45 odgovorov ali 28, 13 %
2. S pogovori, razumevanjem v stiski , pomočjo.
44 odgovorov ali 27,50 %
3. Z darili.
22 odgovorov ali 13, 75 %
4. S prijateljstvom.
20 odgovorov ali 12,50 %
5. Brez odgovora.
23 učencev ali 14,37 %
6. Težko opišem.
12 odgovorov ali 7,50 %
7. S pogledi, zardevanjem.
11 odgovorov ali 6,87 %
8. Nekaj romantičnega.
7 odgovorov ali 4,37 %
9. Nekaj zoprnega.
3 odgovori ali 1.87 %

opomba : Odgovorov, ki so bili posamični ali niso odgovarjali na vprašanje nisva upoštevali.

3. Kaj ti pomeni pojem ljubezniv ?

1. Zaljubljenost.	81 odgovorov ali 50,625 %
2. Da si prijazen, ljubeč, razumevajoč.	68 odgovorov ali 42,50%
3. Da imaš nekoga rad.	21 odgovorov ali 13,12 %
4. Da si dober z nekom.	8 odgovorov ali 5 %
5. Privlačnost med dvema.	7 odgovorov ali 4,37 %
6. Veselje.	3 odgovori ali 1,87 %

4. Ali si zaljubljen - a ?

DA	132 odgovorov ali 82,50 %
NE	28 odgovorov ali 17,50 %

Občutki :

- nežni, vznemirljivi ; 32 odgovorov ali 20 %
- srečo ; 25 odgovorov ali 15,62 %
- romantični ; 14 odgovorov ali 8,75 %
- vse pleše okoli mene ; 12 odgovorov ali 7,50 %
- vzpodbudni (lažje se učim) ; 11 odgovorov ali 6,87 %
- negativni ; 9 odgovorov ali 5,62 %
- radovednost . 5 odgovorov ali 3,12 %.

6. Katera barva je zate barva ljubezni?

Meni predstavlja barvo ljubezni:

- rdeča 53, 12 %
- modra 43, 18 %
- roza 24, 25 %
- rumena 4, 37%
- zelena 1, 87 %
- bela 5, 62 %
- črna 3, 75 %
- rjava . 0, 62 %

7. Kaj bi podaril ljubljeni osebi kot izraz ljubezni ?

Ljubljeni osebi po podaril :

- rožo (vrtnico)	32, 50 %
- sladkarije	3, 75 %
- igrače (plišaste)	8, 75 %
- nakit	22, 50 %
- srce	11, 25 %
- spominček	13, 12 %
- parfum	8, 75 %
- srečo	3, 13 %
- prijateljstvo	5, 63 %
- knjigo.	7, 50 %

8. Spol

MOŠKI	74	46, 25%
ŽENSKE	86	53, 75 %

9. Starost

10 let	4 učenci
11 let	27 učencev
12 let	2 učenca
13 let	31 učencev
14 let	62 učencev
15 let	32 učencev
16 let	2 učenca.

Poglejmo še katere reke o ljubezni poznajo naši učenci.

Ljubiti in ljubljen biti, to je ideal, ljubiti in jo izgubiti - to je kriminal.

Ljubiti je lepo, če sta oba za to, če pa eden noče, je ljubiti nemogoče.

Bolje trdno prijateljstvo, kakor zvezana ljubezen.

Ljubezen je bolezen.

Ljubi, a glave ne izgubi.

Ljubezen je lepā, ljubezen je vse, če fant ljubi le eno dekle.

Ljubezen gre skozi želodec.

Oči so vrata ljubezni.

Ljubezen se rodi v smehu, konča v solzah.

Ljubezen ne pozna meja.

Za ljubezen ni zdravnika.

Ljubezni ne moreš kupiti.

Zjutraj ne jem, ker te ljubim, opoldne ne jem, ker te ljubim, zvečer ne jem, ker te ljubim, ponoči ne spim, ker sem lačen.

Ljubezen je morje, poljub je val, je solza spomin, ki ostane za njim.

Ljubezen je lepa, ljubezen je vse,, če nimaš ljubezni si vedno nihče.

Otroška ljubezen je kot studenec, ki usahne.

Ljubezen se ne kupi, ljubezen se ne proda, ljubezen je tista, ki pride iz srca.

Ljubljen biti je lepo, prevaran biti je hudo.

Najina ljubezen je kot reka,

nihče ne ve, kje se bo začela,

vendar ve, da se ne bo končala.

Ljubezen je sladka, včasih prekratka.

INTERPRETACIJA ODGOVOROV

Skoraj 80% učencev anketirancev je odgovorilo, da jim pojem ljubezen pomeni čustveno navezanost na partnerja nasprotnega spola. V ozadju se verjetno skriva zgled ali miselnost, da je ljubezen čustvo, ki dva zaljubljenca prevzame tako, "da ju kar nosi". V teh primerih govorimo o "veliki ljubezni".

Za pravo ljubezen štejemo tudi materinsko ljubezen (del starševske ljubezni, ki je 32,50% učencem predstavlja pojem ljubezni). Manjšemu odstotku učencev predstavlja pojem ljubezni tudi navezanost na naravo in knjige, umetnost...

Nekateri učenci so pojem ljubezni povezali z temeljnimi elementi vsake ljubezni.

V prvem delu naloge smo zapisali predvsem, kaj vse ljubezen ni. Že prej sva tudi zapisali, da neke dokončne definicije ni. Ljubezen je čustvo, ki želi premagati osamljenost. Vendar se ne zgodi vsakemu. Ljubezen se ne zgodi nekomu, ki se ne zna vživeti v drugega, nekomu, ki se ni pripravljen dati drugemu.

Spoznali smo, da je ljubezen poleg čustva tudi skrb in odgovornost, ki terja disciplino in potrpljenje. Avtorji se strinjajo, da je ljubezen proces, učenje, ki ni brez muk.

Za najpogostejši način izražanja ljubezni so učenci izbrali poljub. Poljub je simbol vzajemne združitve in pripadnosti, pravzaprav pomeni "spojitev duha z duhom". Veseli naju, da velik odstotek učencev meni, da ljubezen vključuje tudi razumevanje, pomoč, prijateljstvo itd.

Tudi naši učenci (7,5 %) so mnenja, da je čustvo ljubezni težko opisati, da je tudi težko povedati, kako se izraža.

Velik odstotek učencev pravi, da se ljubezen daje tudi z darili (13,75%) najpogosteje z zlatim nakitom. Zlato je simbol spoznanja. Nekateri pravijo, da je zlato simbol nesmrtnosti, orožje svetlobe. Zlato ne zarjavi in se ne umaže.

Pojem ljubezniv sodi v igro ljubezni in učenci ga razlagajo kot prijaznost, razumevanje, naklonjenost. V večini primerov pa pojem enačijo s pojmom zaljubljen. Kaj se skriva v pojmu zaljubljenost, sva povedali v prvem delu naloge. 82, 50% učencev je zaljubljenih, kar je verjetno povezano tudi z letnim časom. Telesa zaljubljenih preplavljajo lepi, nežni, romantični občutki, ki jih opisuje tudi Zvone Modrej.

Večini je rdeča barva simbol ljubezni. Rdeča barva je barva ognja in krvi, barva, ki spodbuja k akciji, je barva mladosti. Je tudi barva združitve, življenja, sreče in nesmrtnosti.

Modra barva je najgloblja med vsemi, pogled se pogrezne vanjo in se v njej izgubi. Je najhladnejša, a tudi najčistejša barva. Modro je pot neskončnosti.

Modra barva je simbol posesivnosti in ljubosumja.

Vijoličasta barva je barva zmernosti (sestavljena iz modre in rdeče), ravnotežja med nebom in zemljo, strastjo in razumom, je barva ljubezni in modrosti.

Rumena barva je najtoplejša, je barva večnosti.

Bela barva je absolutna, nima drugih variacij. Je prvotna barva žalovanja.

Glede na simbolični pomen barv in prevladujoče izbrane barve, lahko rečeva, da učenci kar dobro poznajo simboliko barv. Prevladuje splošno poznana rdeča. Rdeča vrtnica je simbol življenja, srca, nesmrtnosti. Je simbol ljubezni, tako kot lotos v Angliji. Vrtnica je bila pri Grkih bel cvet, toda ko je bil Afroditin varovanec Adonis smrtno ranjen, je boginja stekla k njemu in se zbodla v prst, njena kri pa je kanila na vrtnice in jih obarvala.

Prstan je znamenje navezanosti, zveze, skupnosti, povezane usode. Ima vrednost zakramenta. Izročilo terja, da si ženin in nevesta na poroki izmenjata prstana. To pomeni, da se med njima vzpostavi dvojno razmerje - vsak postane gospodar in suženj drugega.

Srce je središče čustev. Tudi Pascal pravi, da velike misli prihajajo iz srca. Srce je središče človeškega bitja, zagotavlja kroženje krvi.

Presenečeni sva bili nad številnimi reki in pregovori o ljubezni, ki jih poznajo naši učenci. Zapisali sva jih le nekaj, saj so se nekateri ponovili s tistimi, ki sva jih zapisali v posebnem poglavju naloge.

I N Š E Z A K L J U Č E K

Po znanstvenih spoznanjih je ljubezen rezultat evolucije, bioloških in kemijskih procesov. Ljubezen človeštvu omogoča preživetje, množitev in razvoj.

Celica ljubezni naj bi bila, zaradi vzgoje otrok, družina.

Ljubezen je potrpežljivost, dobrot, a tudi napor in bolečina. Ljubezen terja disciplino, koncentracijo, potrpljenje, ki niso dani sami po sebi, marveč jih je potrebno se naučiti in stalno gojiti.

Zaljubljenost v primerjavi z ljubeznijo ni trajna, je pa nenadna. Ljubezen moramo zavestno in trajno krepiti. " Ljubezen je gorivo, ki poganja, zaljubljenost pa je vse skupaj prižgala." (Zvone Modrej, Čudež ljubezni, str. 109).

O ljubezni obstajajo velike predstave, zato jo takšno tudi pričakujemo in kot takšno prepoznavamo. Odtod velika razočaranja, ko ugotovimo, da ni dovolj samo prejemati, da je treba predvsem dajati in šele potem lahko pričakujemo povratno informacijo.

" Ker ljubezen tako radi posplošujemo in povzdigujemo v višave, se nam potem res zazdi vsaj mali čudež. In ob takem malikovanju se lahko marsikdo razglasi za nesposobnega za tako pravo ljubezen in si potem neha dovolj prizadevati, kaj šele truditi. ...Poskusimo kdaj tudi prijazen pozdrav neznanca na ulici, dobrohoten nasmešek ali nerodno opravičilo - vzeti kot znamenje ali zametek ljubezni. Ko bodo tako drobna semena začela padati na rodovitna tla in če jih bomo gojili, bomo vedno prežeti z ljubeznijo, ki bo tudi privabljala le ljubezen ... "

(Zvone Modrej, Čudež ljubezni, str. 113)

" Z ljubeznijo, ki smo ji dopustili in pomagali, da se je razrasla v našem srcu, se pripravimo na to, da bomo ljubljene, postanemo sami ljubeči in s tem vredni ljubezni. Če si namreč le želimo biti ljubljene ali če to samo pričakujemo, to še ni dovolj. Gojiti moramo tudi svoja naklonjena čustva do drugih in pri tem naj nas ne zanima nagrada. Potem bo tudi prišla.

Poleg tega pa ugotovimo, da imamo z ljubeznijo nekaj, kar potrebuje prav vsak. Ugotovimo, da nas nič ne stane, če jo damo; da potem nimamo nič manj. Ugotovimo, da imamo potem pravzaprav še veliko več ... "

(Zvone Modrej, Čudež ljubezni, str. 117)

VIRI IN LITERATURA

Zvone Modrej : Čudež ljubezni, Ljubljana 1994, samozaložba .

M. Hafner : Zlata pravila življenja, Ljubljana 1974, tiskarna Učne delavnice .

Dr. M. Scott Peck : Ljubezen in duhovna rast, Ljubljana 1990, Mladinska knjiga .

Erich Fromm : Umevanje ljubezni, Ljubljana 1974, Cankarjeva založba, natisnila tiskarna ČGP DELO.

Ajra Miška : Dotik večnosti, Ljubljana 1993, Tiskarna Tone Tomšič, založila AURA.

Damjan J. Ovsec : Velika knjiga o praznikih, tiskarna Gorenjski tisk v Kranju 1992, založba DOMUS.

J.Chevalier - A. Gheerbrant : Slovar simbolov, Ljubljana 1993, Mladinska knjiga .

P R I L O G E

ANKETNI VPRAŠALNIK

Sva osmošolki, ki delava raziskovalno nalogo o LJUBEZNI. Želiva ugotoviti, kaj vam ta pojem pomeni, kaj občutite, ko ste zaljubljeni in kako se lahko ljubezen izraža. Prosiva te, da anketni vprašalnik izpolniš NATANČNO, RESNO in ISKRENO. Anketni vprašalnik je anonimen, zato ne skrbi, da bi kdo izvedel, da to pišeš TI.

Hvala za sodelovanje
Klavdija in Maja

1. Kaj ti pomeni pojem ljubezen ?

- a) Čustvena navezanost do partnerja nasprotnega spola.
- b) Čustvena navezanost do družine (staršev, bratov, sester ...).
- c) Čustvena navezanost do narave (živali, rastlin ...).
- d) čustvena navezanost do znanja (knjige ...).

še dopiši:

- e) _____
- f) _____
- g) _____

2. Kako se po tvojem mnenju izraža ljubezen ?

3. Kaj ti pomeni pojem ljubezniv ?

4. Ali si zaljubljen - a ?

DA NE

Ali nama lahko zaupaš svoje občutke ?

Tvoji občutki : _____

5. Ali poznaš kakšen rek o ljubezni ?

Zaupaj nama ga, prosim.

6. Katera barva je zate barva ljubezni ?

7. Kaj bi podaril ljubljeni osebi kot izraz ljubezni ?

8. Spol

M Ž

9. Starost

Star-a sem _____ let.

Avtorica silhuet je ustvarjalka Doroteja Hauser, ki je bila rojena v Gradcu leta 1877, živel in delala pa je, vse do tragičnega konca svojega življenja, v Vojniku. Umrli je leta 1946.